

Om palen maaien

Maaierwerktuigen zijn er in alle soorten en maten, maar de grootste uitdaging is nog steeds om goed om een paal te maaien. Toch is er ook met eenvoudige machines veel mogelijk. Een veelbelovende 'paaltjesmaaier' is de nieuwe Raster Master van Domatrac.

In Nederland staan duizenden kilometers omheining en nog veel meer palen waar ook af en toe omheen gemaaid moet worden. Dat kan met een bosmaaier, maar daar gaat veel tijd in zitten. Voor de gekste dingen zijn al machines gemaakt, maar om rond palen en onder omheiningen te maaien is er eigenlijk maar weinig op de markt. Er zijn natuurlijk hele professionele machines die we

bijvoorbeeld langs de snelweg met een maaierarm de strook onder de vangrail zien maaien. In dit artikel richten we ons op de eenvoudige machines. We komen dan terecht bij een handvol machines die vooral zijn ontworpen om in de landbouw rond de palen en onder de omheining van een weiland te maaien. Tijdens de inventarisatie ontstond de indruk dat er op dit gebied nog veel te ontwikkelen

valt en de ontwikkeling ook eigenlijk nog maar in de kinderschoenen staat. Anderzijds is duidelijk de vraag uit de markt voor fabrikanten ook nooit groot genoeg geweest om er echt werk van te maken. Niettemin zijn er toch enkele interessante ontwikkelingen op dit gebied.

Uitwijken

In de landbouw gaat het vooral om het maaien onder afrasteringen in het weiland. Niet alleen een veehouder, maar ook een paardenhouder heeft met het fenomeen van doen. Als er voldoende ruimte onder de draad is, dan lukt het met een weiland bloter vaak nog wel om de randen mee te nemen. Het probleem blijft dat die niet goed rond palen kan maaien. De eenvoudigste oplossing is een cirkelmaaier te maken met een enkele rotor die om de paal uit kan wijken. Vooral in de fruitteelt bestaat dat principe al tientallen jaren als een zwenkende maaierarm die om de bomen heen uitwijkt. Nadeel is dat de maaierarm niet honderd procent om een paal heen kan bewegen, maar eigenlijk alleen om de paal heen uitwijkt. Als er nog een keer van de andere kant gemaaid wordt dan wordt de volle honderd procent al bijna of zelfs helemaal gehaald. Een voorbeeld is de Perfect Solo Swing zwenkende maaischijf. En twee jaar geleden bracht Beuving een soortgelijke maar anders en wat zwaarder uitgevoerde machine op de markt. Perfect werkt met een hydraulische aandrijving, Beuving drijft de maaier mechanisch aan. De maaierarm van Perfect is afgeleid van een cirkelmaaier

uit de fruitteelt, de machine van Beuving is meer een slagmaaier. Behalve gras heeft die ook weinig moeite met vrij zware opslag en bijvoorbeeld braamstruiken of jonge boompjes.

Rond maaien

De frustratie van de gebruikers van een maaier die uitwijkt, is dat die toch niet goed rondom een paal komt. Het is grappig om te zien hoe verschillende uitvinders los van elkaar min of meer hetzelfde principe hebben uitgewerkt om dat probleem op te lossen. Biologisch fruitteeler Wil Sturkenboom uit Dronten maakte zelf een verbeterde versie van een maaierarm aan zijn cirkelmaaier om de grasbanen in zijn boomgaard te maaien. In de gangbare fruitteelt worden alleen de paden gemaaid en de stroken met beplanting gespoten. De biologische fruitteeler moet ook tussen de bomen af en toe een keer maaien. Sturkenboom ontwikkelde een draaischijf met drie messen die al rijdend om de bomen heen beweegt. Dat blijkt redelijk goed te werken, maar zoals de fruitteeler zelf ook aangeeft zou het systeem technisch mooier te maken zijn, maar dan zou een machinefabrikant dat op moeten pakken. Zonder dat er contact is geweest met Sturkenboom blijkt onlangs Domatrac in Oosterhuizen een palenmaaier te hebben ontwikkeld die veel weg heeft van hetzelfde principe. Drie messen die mechanisch worden aangedreven en die om de paal heen grijpen en daar omheen draaien. Domatrac noemt zijn vinding de Raster Master en heeft

die vooral ontwikkeld voor het maaien onder omheiningen en tegelijk ook het gras om de paal zo goed mogelijk mee te nemen. Op de Demo-Dagen Papendal wordt de machine voor het eerst geïntroduceerd, maar bij een eerste demonstratie bleek de maaier inderdaad goed om de paal heen te maaien. Honderd procent is wat veel gezegd, maar vergeleken met alles wat er aan eenvoudige methoden op de markt is, ziet het resultaat er veelbelovend uit.

De maaier heeft een speciale driepuntsophanging waarmee hij zwevend boven het maaiveld hangt en daarmee onder een geringe hoek gezet kan worden.

In essentie op hetzelfde principe gebaseerd is er al iets langer de Zaunkönig. Die werkt ook met drie maaiers die rond de paal draaien.

Een groot verschil met de Raster Master van Domatrac is dat de Zaunkönig maait met kunststof draden of kunststof mesjes. De Raster Master werkt met metalen messen. Voordeel van kunststofdraden is dat ze niet snel een beschadiging zullen veroorzaken, maar ze slijten snel en de maaikracht is minder dan van een metalen mes. De Zaunkönig kan zowel voor- als achterop een trekker of in principe ieder ander voertuig zoals een kniklader als die voldoende hydraulisch vermogen heeft. Een demonstratie maakt duidelijk dat voldoende hydraulisch vermogen echt nodig is. De fabrikant geeft op dat 25 l/min nodig is voor goed werk. Maar om niet steeds vol gas te hoeven draaien en toch iets reserve te houden, ook voor het geval een wat oudere trekker wat hydraulisch vermogen verliest, wordt

De Zaunkönig werkt met draad aan de maaikoppen. Ook kunststof mesjes zijn mogelijk. Wat dat betreft heeft het principe veel weg van een bosmaaier. Honderd procent rondom maaien lukt alleen met perfecte afstelling en is wat gevoelig. In transportstand wordt de maaier met de hand steil geklapt. Dat is niet zo handig maar hydraulisch opklappen is optie.

De Beuving maaier is robuust gebouwd en werkt met slinger messen van 1 kilo per stuk. De maaier kan daarom ook vrij ruige begroeiing de baas. De maaierhoogte wordt geregeld met glijsloffen, voor bermenwerk is het beter een loopwiel te monteren. In transport is de maaier handig naar achter te zwenken. De maaier klapt terug op een gasgevulde cilinder.

De Solo Swing van Perfect is er zowel voor front- als achter montage en werkt met metalen slinger-messen. De maaier is hydraulisch opzij te verstellen. De maaier wordt met een trekveer om de paal heen geleid.

30 l/min als minimum geadviseerd. Veel kleine trekkertjes kunnen dat maar nauwelijks leveren hoewel anderzijds een grote trekker zowel bij front- als achteraanbouw het nadeel heeft dat de chauffeur slecht zicht heeft op de maaimachine. Dat pleit dus voor een compacttrekker. Die heeft wel het motorvermogen maar lang niet altijd de hydraulische capaci-

teit om optimale werking te garanderen.

Kiezen

Welke machine de beste keuze is, hangt sterk af van wat er van wordt verwacht. De Zaunkönig is vooral een machine die is gemaakt om rond palen te maaien en minder een machine om een hele bermstrook mee

te maaien, vooral niet als die wat zwaar is begroeid. Een machine met metalen messen heeft voor het zwaardere werk veel meer maaikracht. De Perfect Solo Swing en de maaier van Beuving zijn krachtige maaiers die weer wat minder volledig om een paal heen maaien. De splinternieuwe Raster Master lijkt een degelijk en eenvoudig geconstrueerde machine die goed om palen heen maait en door zijn metalen messen en mechanische aandrijving ook voldoende maaikracht heeft om een flinke begroeiing tussen de palen mee te nemen. ■

Gegevens kleine palenmaaiers

Beuving

Aftakas aangedreven, werkbreedte 92 cm. Gewicht 440 kg, past bij trekkers met spoorbreedte van 1,35 tot 1,60 m. Maaihoogte-instelling met glijsloffen. Prijs 2.750 euro excl. BTW.
Leveranciers: Beuving Ruinen, tel. (0522) 471858; R.T.E.L. Eibergen, tel. (0545) 475431.

Perfect Solo Swing

Hydraulische aandrijving, minimale olieopbrengst 30 l/min. Werkbreedte 60 cm, verstek vanuit het midden van de trekker 165 of 210 cm. Maaihoogte instelling met loopwielen. Gewicht 175 of 200 kg. Prijs: 2.680 euro excl. BTW.
Leverancier: Van Wamel Beneden Leeuwen, tel. (0487) 592944.

Raster Master

Standaard aftakas aandrijving en 100 cm werkbreedte, optie hydraulische aandrijving en 80 en 120 cm. Palen tot 23 cm doorsnede, hoogte instelling door hydraulisch geveerde ophanging, verstek vanuit het midden is 1,40 m. Gewicht ca. 250 kg. Prijsindicatie WB100 is 5.700 euro.
Leverancier: Domatrac Mechanisatie Oosterhuizen, tel. (055) 5051026.

Zaunkönig

Hydraulische aandrijving, benodigde hydrauliek minimaal 30 l/min. Werkbreedte 95 cm, maaihoogte-instelling met loopwiel en ophanging in trekveer, hydraulische bodemvolgving optie. Gewicht 140 kg. Prijs, afhankelijk van opties, van 3.945 tot 4.515 euro excl. BTW.
Leveranciers: R.T.E.L. Eibergen tel. (0545) 475431; Rabe Agri GmbH tel. 06 55841700.

Wat je niet kunt kopen, kun je ook zelf maken. Fruitteler Wil Sturkenboom gebruikt een zelfgemaakte palenmaaier om in de rijen van zijn fruitbomen te maaien. De drie maaikoppen bewegen om de boom heen.